

106/1999 Dotaz a odpověď

Žádost:

Žádost o sdělení, na základě jakých podkladů vyžaduje ČSSZ zastavení dávky sociálního důchodu na Ukrajině, informaci o tom, kdy a jaké správní orgány ČSSZ informovala o tom, že by měla být zastavena dávka sociálního důchodu na Ukrajině, informaci o tom, na základě jaké pravomoci mohl český správní orgán poskytnout informace ukrajinským správním orgánům a zda takové jednání není v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Odpověď:

k Vaší žádosti ze dne 6.8.2021 o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a o nahlížení do spisu v souladu s § 38 zákona č. 500/2004 Sb., sdělujeme následující:

Dne 5.9.2019 jste uplatnila žádost o invalidní důchod pro syna [redacted] nar. [redacted] který byl uznán invalidním třetího stupně dle § 42 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), vznik invalidity byl stanoven před 18 rokem věku. Pan [redacted] je státním příslušníkem Ukrajiny s datem povolení trvalého pobytu v ČR od [redacted] a v ČR nezískal žádnou dobu pojištění.

Dne 1.4.2003 vstoupila v platnost Smlouva mezi ČR a Ukrajinou o sociálním zabezpečení č. 29/2003 Sb. m.s. (dále jen „Smlouva“). Z čl. 19 Smlouvy, který se týká používání právních předpisů České republiky, vyplývá, že podmínkou nároku na plný invalidní důchod osobám, u nichž invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku a které nebyly účastny pojištění po potřebnou dobu, je trvalý pobyt na území ČR. Dále článek 20 Smlouvy, který se týká používání právních předpisů Ukrajiny, stanoví, že podmínkou vzniku nároku na sociální důchod u dětí – invalidů, u nichž invalidita vznikla před dosažením šestnácti let věku a které nebyly účastny pojištění, je trvalý pobyt na území Ukrajiny. Z výše uvedeného je zřejmé, že jak ze smyslu, účelu, druhu a charakteru české i ukrajinské invalidní dávky „z mládí“, tak i z toho důvodu, že pokrývají úplně stejnou sociální událost, nepochybně vyplývá, že jejich neomezený souběh (současné pobírání), je nepřípustný. Z tohoto důvodu nelze bez dalších opatření přiznat invalidní důchod „z mládí“ z českého systému důchodového pojištění, i když podmínky ustanovení § 42 odst. 1 ZDP i článku 19 Smlouvy jsou formálně právně naplněny.

Dne 13.12.2019 jste proto byla informována o zahájení řízení s Penzijním fondem Ukrajiny, kterého jsme požádali o sdělení informací o případném vyplácení dávek na Ukrajině, na které lze nahlížet dle čl. 20 Smlouvy. Dopisem ze dne 28.5.2020 jsme požadovali od Vás informace pro potřeby Penzijního fondu Ukrajiny, který požadoval o sdělení Vašeho identifikačního čísla na Ukrajině a adresu posledního bydliště. Na základě Vámi předložených dokladů byly dne 8.10.2020 tyto podklady předány ukrajinskému nositeli pojištění, o čemž jste byla informována dopisem. Dne 10.3.2021 jsme obdrželi odpověď od Penzijního fondu Ukrajiny, která byla zaslána na úřední překlad do českého jazyka a opět jste byla informována dopisem. Dle překladu je panu [redacted] přiznána státní sociální podpora osobám se zdravotním postižením od dětství a dětem se zdravotním postižením (1. skupina, podskupina A) od [redacted] doživotně. Dopisem ze dne 17.6.2021 jste byla informována, že tyto dávky mají stejný charakter a účel jako invalidní důchod z mládí a proto je nutné pohlížet na tuto dávku jako dle čl. 20 Smlouvy.

Abychom mohli posoudit nárok na český invalidní důchod, je nutné, aby nám ukrajinský nositel pojištění sdělil datum zastavení této dávky na Ukrajině. Vzhledem k tomu, že podmínkou je trvalý pobyt na území daného státu, nelze výplatu provádět v obou státech a důchod musí být zastaven. V ČR pak nárok vzniká až od zastavení stejné dávky na Ukrajině.

Pokud nebude důchod na Ukrajině zastaven, bude invalidní důchod v ČR zamítnut. Ukrajinského nositele pojištění jsme již informovali, že by měl zastavit výplatu invalidního důchodu. Ve vlastním

zájmu proto kontaktujte Penzijní fond Ukrajiny ve věci ukončení výplaty výše uvedené dávky na Ukrajině.

Při aplikaci Smlouvy mezi ČR a Ukrajinou je nutná spolupráce mezi oběma státy, kde byly získány doby pojištění, popř. byly vypláceny dávky. Příslušný k potvrzení dob pojištění a informací ohledně výplaty dávek je pro ČSSZ na Ukrajině Penzijní fond Ukrajiny, Bastionna 9, 01601 Kyjev 14.

Ohledně žádosti o nahlížení do dávkového spisu pana [REDAKCE] budete kontaktována pracovníci Klientského centra ČSSZ, která s Vámi domluví datum nahlédnutí do spisu.